

Lägg ner Bergsstaten!

I dag vet vi alla som bor i Sydostskåne att Bergsstaten, som är ett särskilt beslutsorgan inom Sveriges Geologiska Undersökning(SGU), fattar beslut som i många fall går emot den önskade samhällsutvecklingen; inte minst vad gäller utvinning av fossil energi som nu dessvärre är aktuell i Tomelilla, Hörby och Sjöbo kommuner.

Bergsstatens historia är lång och sträcker sig tillbaka till 1630-talet; och sedan hundratals år har Sverige haft lagar som gör att vem som helst kan beviljas tillstånd att undersöka eller bryta mineralfyndigheter inom ett område, oavsett vem som äger marken. Bergsstaten beviljar dessa tillstånd.

När ett sådant tillstånd beviljats inskränks fastighetsägarens rådighet över sin mark. Tillstånd kan alltså beviljas för prospektering och utvinning utan att markägaren vill det eller har rätt att stoppa det. Detta innebär, menar vi, en stor och obefogad begränsning av äganderätten.

Denna begränsning har möjligen varit berättigad historiskt när nya malmfyndigheter var centrala för landets ekonomiska utveckling. Nu på 2000-talet är det orättfärdigt att en statlig myndighet som Bergsstaten kan tillåta prospektering eller utvinning utan att markägaren, grannar, kommunen eller regionen kan hindra det.

Att en myndighet belägen 150 mil bort i Luleå och Falun, fattar beslut om allvarliga inskränkningar i äganderätten för områden i tätbefolkade Skåne med landets bästa åkermark är helt orimligt. Givetvis bör det även fortsättningsvis gå att prospektera och utvinna tex mineraler i Sverige, men enligt oss bör beslutsbefogenheterna decentraliseras till en regional och kommunal nivå.

Region Skåne bör i förlängningen få ta över det regionala ansvaret för tillståndsgivningen som Bergsstaten utövar idag – och kommunerna får möjlighet att utöva sitt planmonopol även vad gäller prospektering och utvinning. För oss Centerpartister är det självklart att stärka det lokala självstyret och stärka markägarens intakta äganderätt.

Johan Linander(c), Sjöbo
Riksdagsman
Ledamot av Justitieutskottet

Leif Sandberg(c) Tomelilla
l.v ordf kommunstyrelsen
Fd ledamot Region Skånes klimatberedning